

Zaak 2023-110

Datum uitspraak: 16 oktober 2023

Uitspraak van het College van beroep voor de examens inzake het geding tussen:

appellante

en

de Commissie voor de examens van de Open Universiteit, gevestigd te Heerlen, verweerster.

1. Procesverloop

- 1.1 Bij beslissing van 23 mei 2023 heeft de Commissie voor de examens aan appellante meegedeeld dat de uitslag voor het tentamen behorende bij de cursus RS0502, Staats- en Bestuursrecht 1, werd herzien. Het door appellant behaalde resultaat is een 5,1.
- 1.2 Verweerster en appellante zijn niet gekomen tot een minnelijke schikking. Appellante heeft per e-mail van 27 september 2023 aangegeven haar beroep te willen doorzetten, waarna verweerster een verweerschrift heeft ingediend.
- 1.3 Het College heeft de zaak ter zitting behandeld op 16 oktober 2023, waar verweerster, vertegenwoordigd door de heer R. Bronsema, plaatsvervangend examinator van de cursus Staats- en Bestuursrecht 1, en mevrouw mr. M.F.R.H. Ruijschop, ambtelijk secretaris van de Commissie voor de examens, via videobelverbinding hebben deelgenomen aan de hoorzitting. Appellante heeft tevens via videobelverbinding aan de zitting deelgenomen.

2. Overwegingen

Het beroep van appellante

- 2.1 Appellante is het niet eens met de beslissing van 23 mei 2023. Appellante betoogt in algemene zin dat zij het tentamen als lastig heeft ervaren. Eerder werden drie vragen uit het tentamen geschrapt, waarna de tentamenuitslag werd herzien. Het beroep van appellante richt zich tegen drie vragen die niet geschrapt werden. Zij is van mening dat deze niet deugen. Appellante heeft veel tijd gestoken in een gedegen voorbereiding van het tentamen. Dit tentamen is het laatste dat zij dient te halen om haar schakeltraject af te ronden. Zij heeft minimaal 1 punt extra nodig, om een voldoende voor het tentamen te halen.
- 2.2 Appellante motiveert per betwiste vraag waarom zij het niet eens is met de vraagstelling:
 - 2.2.1 Ten aanzien van vraag 3, voert appellante aan dat de casus te weinig informatie geeft om de vraag juist te kunnen beantwoorden.
 - 2.2.2 Met betrekking tot vraag 25, betoogt appellante dat deze een te hoge moeilijkheidsgraad bevat. In de vraag worden de opvattingen van de auteurs van het studieboek bevraagd ten aanzien van de rechtsbetrekking tussen overheid en burger. Een tentamen dient te toetsen of een student de lesstof en de wet begrijpt en kan toepassen. In de leerdoelen is niet opgenomen dat studenten ook de

- opvattingen van auteurs van het studieboek moeten leren. Bij het bestuderen van de lesstof legt appellante niet de focus op de verschillende meningen van auteurs. Om deze verschillende meningen te onthouden, zou het studieboek bovendien meermaals moeten worden bestudeerd. Tot slot blijkt uit de antwoordalternatieven dat het moeilijk en verwarrend is om de juiste opvatting per auteur aan te geven.
- 2.2.3 Ten aanzien van vraag 30, betoogt appellante dat één van de antwoordmogelijkheden het arrest 'Staat/Huizen' noemt, dat niet tot de verplichte jurisprudentie behoort. Het betreffende arrest werd ook niet genoemd in het responsiecollege, waarin de docent aangaf welke niet-voorgescreven jurisprudentie studenten ook dienen te kennen. Appellante heeft zich tijdens de voorbereiding van het tentamen gericht op de leerdoelen en de jurisprudentie waarvan werd aangegeven dat deze belangrijk c.q. verplicht was. Appellante voelt zich benadeeld nu in het tentamen jurisprudentie wordt genoemd, waarvan zij nog nooit eerder gehoord heeft. Bovendien begint dit arrest met het woord 'Staat', zoals meerdere arresten in het boek, wat appellante zeer verwarrend vindt.

Het standpunt van verweerster

- 2.3 Verweerster voert in algemene zin aan dat het tentamen voor de onderhavige cursus bestaat uit 30 meerkeuzevragen. De vragen en modelantwoorden zijn gebaseerd op de leerdoelen en de op basis van de leerdoelen verplicht voorgeschreven literatuur en jurisprudentie. Na afloop van het tentamen zijn drie tentamenvragen geschrapt. Eén vraag werd geschrapt vanwege het onterecht wegvallen van het woordje 'niet'. Eén vraag werd geschrapt, omdat de tekst wegviel in het toetsstelsel. Eén vraag werd geschrapt vanwege de moeilijkheidsgraad.
- 2.4 Verweerster betoogt per betwiste vraag waarom het antwoordmodel wél juist is.
- 2.4.1 Ten aanzien van vraag 3 betoogt verweerster dat de casus in samenhang met de relevante wetsbepaling uit de Algemene wet bestuursrecht voldoende informatie bevat om de vraag te kunnen beantwoorden. Bovendien wordt het bevestigde Commissariaat van de media genoemd in het studieboek.
- 2.4.2 Ten aanzien van vraag 25 verwijst verweerster naar het corresponderende leerdoel uit leereenheid 7: '*Kunt u de rechtsbetrekking tussen de overheid en de burger uitleggen en toepassen?*' De auteurs motiveren in deze paragraaf uitvoerig hun standpunt ten aanzien van de rechtsbetrekking tussen overheid en burger. Dit is een leerstuk waar in de wetenschap op verschillende manieren naar wordt gekeken en studenten dienen deze paragraaf tijdens de cursus te bestuderen. Daarnaast vormt de stof uit deze leereenheid in zekere zin een uitwerking van hetgeen in de eerste leereenheid aan de orde is gekomen. Anders dan student betoogt, komt deze vraag in voldoende mate terug in de leerdoelen en de verplichte studiestof.
- 2.4.3 Ten aanzien van vraag 30, bevestigt verweerster dat het arrest 'Staat/Huizen' niet tot de verplichte studiestof behoort. Echter, de vraag draait niet om dit arrest, noch is kennis hiervan noodzakelijk om de vraag correct te kunnen beantwoorden. De vraag ziet toe op de 'doorkruisingsleer', die aan bod komt in leereenheid 9. Het juiste antwoordalternatief komt terug in de verplichte studiestof en leerdoelen.

Het oordeel van het College

- 2.5 Het College stelt voorop dat de taken en bevoegdheden van het College niet strekken tot het opnieuw beoordelen van de beslissing van verweerster. Het College toetst of de beslissing voldoende zorgvuldig tot stand is gekomen en of deze voldoende is onderbouwd. Dit brengt met zich dat de beslissing van verweerster slechts voor vernietiging in aanmerking komt als deze in strijd is met enige regel van geschreven of ongeschreven recht.
- 2.6 Het College is, toetsend binnen de hierboven aangegeven grenzen, op grond van de gedingstukken en het verhandelde ter zitting en op grond van de door verweerster verstrekte

onderbouwing, van oordeel dat de beslissing van verweerster in rechte standhoudt. Dat oordeel berust op de volgende overwegingen.

- 2.6.1 Het College overweegt dat de vragen en antwoorden in het tentamen rechtstreeks voortkomen uit de leerdoelen, de verplichte literatuur en jurisprudentie.
- 2.6.2 Ten aanzien van vraag 3 is met de toelichting van de examinator voor het College voldoende duidelijk geworden dat de casus, alsmede de studiestof voldoende informatie bevatte om de vraag (in alle redelijkheid) te kunnen beantwoorden, zeker gelet op het feit dat het bevroegde onderwerp wordt genoemd in het cursusboek en nog daargelaten dat appellante niet inzichtelijk heeft gemaakt welke informatie volgens haar verder nog nodig was om die vraag wel te kunnen beantwoorden.
- 2.6.3 Met betrekking tot hetgeen partijen hebben aangedragen over vraag 25, dient het College te bekijken of deze meerkeuzevraag in redelijkheid gesteld had mogen worden, of de examinator in redelijkheid tot zijn beoordeling heeft kunnen komen en of niet is gehandeld in strijd met een regel van geschreven of ongeschreven recht. Op basis van hetgeen partijen hierover hebben aangedragen, acht het College de vraagstelling niet onredelijk. Van een student mag worden verwacht dat zij ook de opvattingen van verschillende auteurs leert, zeker als dit van belang is voor de ontwikkeling van een bepaald leerstuk. Dat appellante daarvoor, zoals zij stelt, vaker dan éénmaal het leerboek dient te bestuderen, doet hier niet aan af. Het College acht niet onredelijk, noch ongebruikelijk dat studenten voor het behalen van een tentamen meermaals een lesboek moeten bestuderen. Onduidelijk is waarom appellante van mening is dat voor het behalen van een tentamen wel volstaan kan worden met het éénmaal bestuderen van een boek.
- 2.6.4 Ten aanzien van vraag 30, acht het College door verweerster voldoende gemotiveerd dat het juiste antwoordalternatief uit het cursusmateriaal blijkt. Het College merkt volledigheidshalve op dat het arrest 'Staat/Huizen' niet vermeld wordt in het correcte antwoord en alleen al daarom niet in de weg kan hebben gestaan aan het kiezen van het correcte antwoord. Daarnaast: in het bestuursrecht gaat het over rechtsbetrekkingen tussen burgers en overheid. Dit betekent dan ook dat 'de Staat' veelal als partij zal worden aangemerkt en dan ook in 'de naam' van een arrest zal worden genoemd. Dat dit voor appellante mogelijk verwarrend is, maakt niet dat niet naar deze arresten mag worden gevraagd respectievelijk deze arresten niet in de antwoordsleutel mogen worden vermeld.

Conclusie

- 2.7 Het bovenstaande leidt tot de conclusie dat het beroep ongegrond is. Appellante krijgt geen gelijk en de beoordeling van het tentamen blijft in stand.

3. Beslissing

Het College

Rechtdoende:

verklaart het beroep ongegrond.

Deze uitspraak is gedaan door dr. mr. ing. K.J.H. Hoofs, voorzitter, en mr. H.J.M. van Lierop en mr. dr. B.M. van Schaik, leden, in tegenwoordigheid van mr. A.L.H. Soons-Koopman als plaatsvervangend secretaris

w.g. de plaatsvervangend secretaris,

w.g. de voorzitter,

mr. A.L.H. Soons-Koopman

dr. mr. ing. K.J.H. Hoofs

voor eensluidend afschrift,

mr. A.L.H. Soons-Koopman

Als u het niet eens bent met dit besluit van het College van beroep voor de examens, kunt u binnen 6 weken na de verzenddatum van dit besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS), Postbus 20019, 2500 EA Den Haag of via het [webformulier](#). Alle informatie daarover vindt u op de website www.raadvanstate.nl/studentenzaken/.